

ISH O'RINLARINI YARATISH ORQALI KAMBAG'ALLIKNI KAMAYTIRISH STRATEGIYALARI

Jo'rayev Xurshid

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti talabasi xurshidj714@gmail.com

Annotatsiya: *Ushbu maqolada ish o'rinlarini yaratish orqali kambag'allikni kamaytirishning asosiy strategiyalari tahlil etiladi. Mahalliy iqtisodiyotni rivojlantirish, kichik biznesni qo'llab-quvvatlash, infratuzilma loyihalarini kengaytirish, qishloq xo'jaligini modernizatsiya qilish, yoshlar va xotin-qizlar bandligini oshirish kabi yo'nalishlarning ahamiyati yoritilgan. Shuningdek, raqamli iqtisodiyot, Tadqiqot natijalari ish o'rinlarining ko'payishi aholi daromadini oshirib, kambag'allikning qisqarishida muhim omil ekanligini ko'rsatadi.*

Kalit so'zlar: *kambag'allik, ish o'rinlari, bandlik va iqtisodiy rivojlanish.*

KIRISH

Bugungi kunda kambag'allikni kamaytirish ko'plab davlatlar, jumladan O'zbekiston uchun eng muhim ijtimoiy-iqtisodiy vazifalardan biridir. Kambag'allik faqat daromad yetishmasligi emas, balki ta'lim, sog'liqni saqlash, turmush tarzi va imkoniyatlar cheklanganligi bilan ham bog'liq. Uni kamaytirishning eng samarali yo'llaridan biri — aholining barqaror daromadga ega bo'lishini ta'minlaydigan ish o'rinlarini yaratishdir. Ish o'rni mavjudligi insonning iqtisodiy faolligini oshiradi, oilaning farovonligini yaxshilaydi va umumiy iqtisodiy rivojlanishga xizmat qiladi. Shu bois, zamonaviy rivojlanish tajribasida bandlikni ta'minlash kambag'allikka qarshi kurashning markaziy strategiyasiga aylangan.

Asosiy qism

1. Mahalliy iqtisodiyotni rivojlantirish orqali bandlikni kengaytirish

Hududlarda kichik biznesni qo'llab-quvvatlash kambag'allikni kamaytirishning eng tezkor va arzon mexanizmlaridan biri hisoblanadi. Kichik korxonalar yirik sanoatga nisbatan ko'proq ish o'rni yaratadi, sarmoya talab qilmaydi va aholining o'z daromadini mustaqil shakllantirishiga imkon beradi. Mikrocreditlar, subsidiyalar, soliq imtiyozlari hamda biznes-inkubatorlar orqali aholini tadbirkorlikka keng jalb qilish muhim ahamiyatga ega.

Shuningdek, hududiy industrial zonalar, kichik sanoat markazlari, logistika va servis markazlarini rivojlantirish qo'shimcha bandlik yaratadi. Infratuzilmaning yaxshilanishi investitsiyalar jalb qilinishini tezlashtiradi va mintaqalarda iqtisodiy faollikni oshiradi.

Xotin-qizlar va yoshlarning bandligini kengaytirish

Kambag'allikning eng ko'p ta'sir ko'rsatadigan qatlamlari — ayollar va yoshlar. Ayollarni uyda band qilish (tikuvchilik, hunarmandchilik, xizmatlar), ularni kichik biznesga jalb etish va bolalar bog'chalari sonini ko'paytirish orqali katta ijtimoiy-iqtisodiy

ta'sirga erishish mumkin. Yoshlar uchun innovatsion loyihalar, startaplar, texnoparklar, IT-parklar keng imkoniyatlar yaratadi.

Mehnat bozori uchun zarur ko'nikmalarni shakllantirish

Kambag'allikning asosiy sabablaridan biri mehnat bozorida talab yuqori bo'lgan kasb va ko'nikmalarning yetishmasligidir. Kasb-hunar markazlari, qisqa muddatli o'quv kurslari, IT bo'yicha treninglar yoshlar, ayollar va ishsizlar uchun yangi imkoniyatlar yaratadi. Raqamli savodxonlikni oshirish esa global onlayn mehnat bozoriga chiqish, freelancing va masofaviy ish imkoniyatlarini kengaytiradi.

Taklif

Maqolada ta'kidlanganidek, kambag'allikni kamaytirishda ish o'rinlarini yaratish eng samarali yo'ldir. Shu bois, mamlakatning barcha hududlarida kichik va o'rta biznesni rivojlantirishga alohida e'tibor qaratish tavsiya etiladi. Bu maqsadda mikrokreditlar, subsidiyalar va soliq imtiyozlarini kengaytirish, shuningdek, tadbirkorlikni boshlashni qo'llab-quvvatlaydigan inkubator va trening markazlarini yaratish zarur. Bunday chora-tadbirlar mahalliy iqtisodiyotni faollashtirib, yangi ish o'rinlarini ochish va aholining barqaror daromad manbalarini shakllantirish imkonini beradi, natijada kambag'allik sezilarli darajada kamayadi.

Xulosa

Ish o'rinlarini yaratish kambag'allikni kamaytirishning eng kuchli, uzoq muddatli va barqaror vositasidir. Samarali strategiyalar ketma-ketligi shundan iborat: mahalliy iqtisodiyotni rivojlantirish, mehnat ko'nikmalarini oshirish, infratuzilma loyihalarini kengaytirish, qishloq xo'jaligini modernizatsiya qilish, xotin-qizlar va yoshlarni qo'llab-quvvatlash, shuningdek, raqamli va yashil iqtisodiyot imkoniyatlaridan foydalanish. Ularning uyg'unligi ijtimoiy tenglikni ta'minlab, jamiyatning turmush darajasini yaxshilaydi va mamlakatning barqaror rivojlanishiga xizmat qiladi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarorlari va farmonlari: Kambag'allikni qisqartirish, aholini bandlik bilan ta'minlash va tadbirkorlikni rivojlantirishga oid hujjatlar (2020–2024).

2. “O'zbekiston Respublikasida bandlik siyosati va mehnat bozori rivoji” – Mehnat va bandlikni ta'minlash vazirligi hisobotlari.

3. Karimov, A. (2021). Kambag'allikni kamaytirishning iqtisodiy mexanizmlari. Toshkent: Iqtisodiyot nashriyoti.

4. Sattorov, U. (2020). Mehnat bozori va bandlikni boshqarish. Toshkent: TDIU.

5. Islomov, B. (2022). Hududiy iqtisodiy rivojlanish va yangi ish o'rinlarini yaratish texnologiyalari. Toshkent.

6. Urazbekovna, T. K. (2024). ROLE OF PUBLIC POLICY IN CHANGES IN POPULATION INCOME. Новости образования: исследование в XXI веке, 2(22), 316-321.

7. Ziyodullaev, N., & Ziyodullaeva, M. (2023). FINANCIAL LITERACY, INTERRELATIONSHIP OF POPULATION INCOME AND EXPENDITURE. Science and innovation, 2(B12), 881-887.